

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หลักสูตรอิสลามศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

การจัดสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

บทนำ

จุดประสงค์

การจัดสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ซึ่งเป็นสาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการมุ่งเน้นมาตรฐานของผู้เรียนให้มีความรู้ประสบการณ์ การปฏิบัติ และทักษะเกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรม ที่ว่าด้วยหลักการศรัทธา หลักประเพณีปฏิบัติและหลักคุณธรรมตามคำสอนของอิสลาม โดยกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถประมวลความรู้และแนวคิดมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติตามหลักธรรม คำสอน เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี มีศรัทธา มีความยำเกรงต่อพระผู้เป็นเจ้า บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์

การเรียนรู้อิสลามศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความศรัทธามั่น และปฏิบัติตามคำสอนของอิสลาม นำมาพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ ก่อให้เกิดสันติสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

หลักการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้น ครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะและผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหา

ความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการสร้างสรรค์ความรู้ของตน

การจัดการเรียนรู้ตามสาระอิสลามศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน เกิดคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อนำไปดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การเรียนรู้สาระการเรียนรู้อิสลามศึกษามีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนในด้านร่างกาย สติปัญญา วิธีการเรียนรู้ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเจริญเติบโตอย่างเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย และเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสนใจ จนเกิดความตระหนัก ความศรัทธา ยึดมั่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักการอิสลาม กระบวนการเรียนรู้ เช่นนี้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดแทรกกับกระบวนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรูปแบบที่เป็นการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม โดยนำกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอิสลามศึกษา หรือ ต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

จุดหมาย

สาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 มีความต้องการที่จะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมดังนี้

1. รู้และเข้าใจคำสั่งสอนของศาสนาอิสลาม
2. ปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนบัญญัติได้อย่างถูกต้อง
3. เป็นมุสลิมที่ดีตามแบบอย่างของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ
4. สามารถดำรงชีวิตตามวิถีทางของศาสนาอิสลามได้

โครงสร้างรายวิชา

สาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ประกอบด้วยโครงสร้างวิชา 8 รายวิชา คือ

1. วิชาหลักศรัทธา (อะกีดะฮฺ)
2. วิชาศาสนบัญญัติ (ฟิกฮฺ)
3. วิชาศาสนประวัติ (ฮัตตารีค)
4. วิชาจริยธรรม (อัคลาค)
5. วิชาอัลกุรอาน
6. วิชาเสริมทักษะอัลกุรอาน
7. วิชาพื้นฐานศาสนาอิสลาม 1 (ภาษามลายู)
8. วิชาพื้นฐานศาสนาอิสลาม 2 (ภาษาอาหรับ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

เมื่อผู้เรียนเรียนจบสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ผู้เรียนควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจหลักการอิสลามและตระหนักถึงความจำเป็นในการเรียนรู้สาระอิสลามศึกษา
2. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของอิสลามศึกษา
3. เห็นคุณค่าของตนเองและมีความภาคภูมิใจในความเป็นมุสลิม
4. มีทักษะและปฏิบัติตามหลักการอิสลามในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
5. เป็นผู้ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
6. เชิญชวนผู้อื่นให้ทำความดี
7. รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
8. เป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางอิสลาม

ความสำคัญของการเรียนรู้อิสลามศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี และได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม

การฝึก การอบรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยที่เกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข และเปิด โอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครอบครัวยุคใหม่ สังคมและประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับรวมเก้าปี

อีกในหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ มุ่งเน้นให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุขบนพื้นฐานของสังคมไทย โดยปลูกฝังให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองและสังคม มีความสามารถในการเรียนรู้ สื่อสาร ทำงาน คิด ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ มีเหตุผลรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ พึ่งตนเองได้ มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างพื้นฐานในการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับส่วนบุคคลและสังคมนั้น ต้องจัดให้มีการเรียนตลอด 12 ปี การศึกษา ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1-4 ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยหลายแขนงวิชาและได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีเป็นสำคัญ

อิสลามศึกษา เป็นองค์ความรู้ ซึ่งเป็นของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในสาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มีความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับหลักธรรม คำสอนของอิสลามที่มุ่งเน้นมาตรฐานผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และเข้าใจหลักการศรัทธา หลักปฏิบัติและหลักคุณธรรม จริยธรรม เพื่อยึดถือเป็นระบบแห่งชีวิต โดยผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์และทักษะเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรมที่ว่าด้วยหลักการปฏิบัติความดีตามวิถีชีวิตของอิสลามอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเกิดความเจริญงอกงามทั้งในด้านความรู้ ทักษะและกระบวนการ ตลอดจนเกิดเจตคติและการจัดการได้

มาตรฐานการเรียนรู้อิสลามศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

อิสลามศึกษา ได้ถูกกำหนดให้อยู่ในสาระที่ 1: ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญ
งอกงามในด้านต่างๆ จึงได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้สถานศึกษาใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนด
คุณภาพและพัฒนาผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนี้

สาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติความเป็นมา ความสำคัญ หลักการของ
ศาสนาอิสลามและนำมาปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้อย่าง
สันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 ยึดมั่นในหลักศรัทธาและกระทำความดีตามบทบัญญัติ
อิสลาม

มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติอิสลามและสามารถ
นำไปใช้ในการพัฒนาคน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 : เข้าใจประวัติความเป็นมา ความสำคัญ หลักการของศาสนาอิสลามและนำมา
ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 1-3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 1-3
1. รู้และเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา ความสำคัญ และหลักการของ ศาสนาอิสลาม 2. รู้และเข้าใจภาษาอาหรับและภาษามลายู ในการศึกษาศาสนาอิสลาม	1. ความหมาย ความสำคัญ และความเป็นมา ของศาสนาอิสลาม 2. ประวัตินบีมุหัมมัด ﷺ โดยสังเขป 3. นามของบรรดาเราะสูล ที่ระบุในอัลกุรอาน 4. อ่าน เขียน และประสมอักษรภาษาอาหรับ

3. สามารถนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ หลักการของศาสนาอิสลามมาใช้ในชีวิตประจำวัน 4. เห็นประโยชน์ของการศึกษา ประวัติความสำคัญของศาสนาอิสลาม	และภาษาอาหรับ 5. หลักจริยธรรมจากท่านนบีมุหัมมัด ﷺ ในการพัฒนาตน 6. แบบอย่างด้านคุณธรรมจากประวัติของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ

มาตรฐาน ส 1.2 : ยึดมั่นในหลักศรัทธา และกระทำความดีตามบทบัญญัติอิสลาม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 1-3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 1-3
1. รู้ เข้าใจ และยึดมั่นหลักศรัทธาตามบทบัญญัติอิสลาม 2. เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของการศรัทธาอันนำไปสู่การกระทำความดีของตนเองและผู้อื่น เป็นแบบอย่างแก่บุคคลในครอบครัวและโรงเรียนได้รับรู้ ชื่นชมและอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	1. ความหมาย ความสำคัญของหลักศรัทธาหลักศรัทธา 6 ประการ - ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ - ศรัทธาต่อเราะซูล - ศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ - ศรัทธาต่อคัมภีร์ - ศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ - ศรัทธาต่อเกาะฎอฮ์ เกาะดร์ 2. มารยาทและคุณธรรมต่างๆ - การรักษาความสะอาด - การทำความเคารพ - การรับประทานอาหาร - การซื้อสัตย์ - การปฏิบัติต่อตนเองและบุคคลอื่น โดยการเชื่อมโยงจากหลักศรัทธา

มาตรฐาน ส 1.3 : ประพฤติ ปฏิบัติตนตามบัญญัติอิสลาม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตน
บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.1-3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 1-3
1. รู้และเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับบทบัญญัติอิสลามภาษาอัลกุรอาน วิธีการอ่าน และท่องจำอัลกุรอานเพื่อความเข้าใจและเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข 2. เห็นคุณค่าของบทบัญญัติอิสลาม การอ่านเขียนภาษาและท่องจำอัลกุรอาน 3. ปฏิบัติศาสนกิจ และการอ่าน ท่องจำอัลกุรอานขั้นพื้นฐาน	1. บทบัญญัติอิสลาม - ความหมาย - ความสำคัญ 2. อัลกุรอาน - วิธีการอ่าน - วิธีการท่องจำ 3. การปฏิบัติศาสนบัญญัติด้วยความศรัทธา 4. การปฏิบัติศาสนกิจขั้นพื้นฐานและอ่านอัลกุรอาน 5. ท่องจำอัลกุรอาน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขานุการ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 1582

ที่ มอ 751 /ว027

วันที่ มกราคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาวชากีเราะห์ เจ๊ะแวง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กลุ่มวิชาครุศาสตร์อิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมกรเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ขอส่งแบบสอบถามเรื่อง “พฤติกรรมกรเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2” จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร. อิสมาแอ อาลี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. อะห์มัด ยี่สุนทร

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. อาจารย์ ฮาซัน หะยีมะเย็ง

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. อาจารย์ นูรุดดีน สารีมิง

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ที่ ศธ. 0521.2.08/ว761

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

13 กันยายน 255

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวจารีพะ ดิรี (ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส เขต 2)

ด้วยนางสาวซากิเราะห์ เจ๊ะแวน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กลุ่มวิชาครุศาสตร์อิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมการเรียนรู้การสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่านตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. จำนวนรายชื่อโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2
2. จำนวนรายชื่อวิทยากรและครูสอนอิสลามศึกษาแต่ละโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อิสมาแอ อาลี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0-7333-1305

โทรสาร 0-7334-8726

ที่ ศธ. 0521.2.08/ว765

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

28 ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วยนางสาวซาทิเราะห์ เจ๊ะแวน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา
กลุ่มวิชาครุศาสตร์อิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรม
การสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส
เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน เพื่อใช้เป็นข้อมูล
สำหรับการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อิสมาแอ อาลี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0-7333-1305

โทรสาร 0-7334-8726

รายนามผู้อำนวยการโรงเรียน

1. นายสุทธิศักดิ์ เจ๊ะอามี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรือซอ อ.แว้ง จ.นราธิวาส
2. นายรอฮิ เต๊ะตานี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปูโป๊ะ อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส
3. นายมามัด อับดุลวาริษ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแอแวอ.แว้ง จ.นราธิวาส
4. นายฮาเซ็ม สี่ระโก
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควา อ.สุไหงปาดี จ.นราธิวาส
5. นายเซากี มะยูโซ๊ะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่คง อ.แว้ง จ.นราธิวาส

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
เครื่องมือในการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

Teaching Behaviors of Islamic Studies Teachers of Elementary Schools

in Narathiwat Educational Service, Region Two

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปหรือสถานภาพของครูอิสลามศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิต่างการศึกษา วิชาชีพครู และประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ซึ่งเป็นมาตราส่วนการประเมินค่าโดยแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 5 ด้านดังนี้

- 2.1 การเตรียมการเรียนการสอน
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
- 2.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ผู้วิจัย : นางสาวชากีเราะห์ เจ๊ะแเว

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สาขาวิชาอิสลามศึกษา (ครุศาสตร์อิสลาม)

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1

แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูอิสลามศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ โรงเรียนสังกัด.....

ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนอิสลามศึกษา

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. วุฒิทางการศึกษาสามัญ
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี ระบุ.....
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี ระบุ.....
4. วุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู
 - มี ไม่มี
5. วุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี ระบุ.....
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี ระบุ.....
6. ประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษา
 - 1-5 ปี
 - 6-10 ปี
 - 11-15 ปี
 - 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต ๒

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

1. คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุด ปฏิบัติร้อยละ 1-20
2. คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติร้อยละ 21-40
3. คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติร้อยละ 41-60
4. คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติมาก ปฏิบัติร้อยละ 61-80
5. คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติร้อยละ 81-100

ข้อ	พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
1	ด้านการเตรียมการเรียนการสอน					
1.1	ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษา					
1.2	จัดทำโครงการสอนรายปีก่อนทำการสอน					
1.3	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน					
1.4	วางแผนและจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนได้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน					
1.5	เตรียมเลือกการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับแบบฝึกหัด					
1.6	เตรียมสื่อการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน					
1.7	เตรียมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่างกัน					

ข้อ	พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
1.8	เตรียมการวัดผลประเมินผลในแต่ละคาบเรียนได้อย่างเหมาะสมกับบทเรียนและแบบฝึกหัด พฤติกรรมกรรมการสอนที่ปฏิบัติ					
2	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.1	แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนสอนเนื้อหาใหม่					
2.2	ทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนสอนเนื้อหาใหม่					
2.3	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วางไว้					
2.4	เนื้อหาสาระเป็นขั้นเป็นตอน					
2.5	เลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
2.6	สอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น					
2.7	ใช้วิธีการสอนหลายวิธีตามความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาอิสลามศึกษา					
2.8	เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
2.9	นำปัญหา ข่าวสาร สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบทเรียน					
2.10	เข้าสอนและสอนตรงตามเวลา					
2.11	สอนให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาอิสลามศึกษากับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					

ข้อ	พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
3	<u>สื่อการเรียนการสอน</u>					
3.1	คิดว่าและผลิตสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
3.2	ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้					
3.3	อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ถูกต้องกับการเรียนการสอน					
3.4	สาธิตการเรียนการสอนด้วยตนเอง					
3.5	ใช้สื่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
3.6	ใช้สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน					
3.7	ใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆที่จัดเตรียมไว้					
3.8	ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับสาระ					
3.9	ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นของจริง และรูปภาพในการสอน					
3.10	อุปกรณ์(สื่อ)การสอนที่เตรียมไว้พร้อมใช้ทันที					
3.11	ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนนำเข้าสู่บทเรียน					
3.12	ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างคล่องแคล่ว					
3.13	ใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนทั้งหมด					
3.14	ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้อยู่ในลักษณะที่ใช้งานได้					

ข้อ	พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
4	การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม					
4.1	สอนให้นักเรียนรู้จักเสียสละ					
4.2	สอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น ทำเวรประจำวัน					
4.3	สอนให้นักเรียนรู้จักขอโทษเมื่อทำผิดและรู้จักให้อภัยเพื่อความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน					
4.4	สอนให้นักเรียนมีความเชื่อสัจธรรมต่อตนเองเช่น ไม่พูดโกหก					
4.5	สอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เช่น เข้า-ออกชั้นเรียนต้องขออนุญาต					
4.6	แนะนำการเอาใจใส่ช่วยเหลือให้เพื่อนนักเรียนได้รับความสุขและพึงทุกซ์					
4.7	มีความเป็นธรรมต่อนักเรียน กล่าวคือ เอาใจใส่และปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและไม่ลำเอียง					
4.8	สอนให้นักเรียนรักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานกลุ่ม					
4.9	มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมจริยธรรม					
5	ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน					
5.1	จัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อประเมินว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมมากน้อยเพียงไร					
5.2	จัดให้มีการประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาตามความ					

ข้อ	พฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
5.3	จัดให้มีการประเมินผลหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน					
5.4	มีความยุติธรรมในการประเมินผล					
5.5	วัดผลในทางปฏิบัติตามคำสอนได้อย่างเหมาะสม					
5.6	ตรวจและแสดงส่วนที่ผิดให้นักเรียนทราบ					
5.7	เลือกวิธีการวัดผลได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.8	ใช้วิธีการวัดผลโดยการสังเกต					
5.9	ใช้วิธีการวัดผลโดยการสัมภาษณ์					
5.10	ใช้วิธีการวัดผลโดยการใช้แบบทดสอบ					
5.11	ตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัดทุกครั้ง					
5.12	วิเคราะห์ผลการเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน					
5.13	ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

นางสาวซากิเราะห์ เจ๊ะแว

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาอิสลามศึกษา (ครุศาสตร์อิสลาม)

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ตารางที่ ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	ผลการตรวจสอบ
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	0	1	2	.67	ปรับปรุง
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	0	1	2	.67	ปรับปรุง

ข้อ (ต่อ)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	ผลการตรวจสอบ
	1	2	3			
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	0	1	2	.67	ปรับปรุง
29	1	0	1	2	.67	ปรับปรุง
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้
31	1	1	1	3	1	ใช้ได้
32	1	1	1	3	1	ใช้ได้
33	1	1	1	3	1	ใช้ได้
34	1	1	1	3	1	ใช้ได้
35	1	1	1	3	1	ใช้ได้
36	1	1	1	3	1	ใช้ได้
37	1	1	1	3	1	ใช้ได้
38	1	1	1	3	1	ใช้ได้
39	1	1	1	3	1	ใช้ได้
40	1	1	1	3	1	ใช้ได้
41	1	1	1	3	1	ใช้ได้
42	1	1	1	3	1	ใช้ได้
43	1	1	1	3	1	ใช้ได้
44	1	1	1	3	1	ใช้ได้
45	1	1	1	3	1	ใช้ได้
46	1	1	1	3	1	ใช้ได้
47	1	1	1	3	1	ใช้ได้
48	1	1	1	3	1	ใช้ได้
49	1	1	1	3	1	ใช้ได้
50	1	1	1	3	1	ใช้ได้
51	1	1	1	3	1	ใช้ได้
52	1	1	1	3	1	ใช้ได้
53	1	1	1	3	1	ใช้ได้
54	1	1	1	3	1	ใช้ได้
55	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Coefficient Alpha)

ตารางที่ ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น

ด้าน	จำนวนข้อ	ค่าแอลฟา
1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	8	.734
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	11	.831
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	14	.918
4. ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	9	.927
5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	13	.904
รวม	55	.963

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

(สำหรับผู้บริหาร)

เรื่อง

พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต ๒

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

2. ช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2551

3. แบบสัมภาษณ์เรื่องพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2 มี 2 ตอน อันได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ชื่อ – นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....

จังหวัด.....วันที่ตอบแบบสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. อายุ.....ปี
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ อื่นๆ ระบุ.....
3. ประสบการณ์การทำงานบริหาร.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

1. ผู้สอนมีส่วนร่วมกับผู้บริหารในการตีความและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับใด (มากที่สุด – น้อยที่สุด)

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านจัดให้มีการทำแผนการสอน (ครบถ้วนทุกชั้นและทุกกลุ่ม
 ประสิทธิภาพ) และมุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองหรือไม่ และมีวิธีกระตุ้นให้ครูจัดทำ
 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ใช้วิธีใดในการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู

- () การตรวจแผนการสอน () การตรวจบันทึกการสอนของครู
 () วิธีอื่นๆ ระบุ.....

3. ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ใน
 ระดับใด (มากที่สุด – น้อยที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอน
 อิสลามศึกษาให้กับครูผู้สอนหรือไม่ มีสื่อประเภทใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับใด (มากที่สุด – น้อยที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่
นักเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีการส่งเสริมให้ผู้สอนอิสลามศึกษาให้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษาอยู่ใน
ระดับใด (มากที่สุด – น้อยที่สุด)

.....

.....

ด้านการวัดผลประเมินผล

1. โรงเรียนของท่านมีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตรหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีการส่งเสริมให้ผู้สอนอิสลามศึกษามีการวัดผลประเมินหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. กลุ่มผู้บริหารได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไร อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีการติดตามการวัดผลและประเมินผลของผู้สอนอย่างไร อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มากที่สุด – น้อยที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต ๒

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรือซอ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

อายุ 54 ปี

วุฒิการศึกษาปริญญาโท

ประสบการณ์การบริหาร 6 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ผู้สอนมีส่วนร่วมร่วมกับผู้บริหารในการตีความและกำหนดรายละเอียด
ของหลักสูตรหรือไม่อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ในการจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาทุกครั้งผู้สอนมักจะปรึกษาหารือ
กับผู้บริหารทุกครั้ง ถ้ามีปัญหาในรายละเอียดปลีกย่อยของหลักสูตรก็เช่นกัน ทั้งผู้สอนและ
ผู้บริหารจะมีการปรึกษาหารือเพื่อความเข้าใจมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนร่วมร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ในการนำหลักสูตร ไปใช้ทุกครั้งทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะพยายามให้มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

ผู้สัมภาษณ์ : ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนหรือไม่?

ผู้อำนวยการ : มี ครูผู้สอนเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมายาวนาน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับใดคะ หากวัดเป็นระดับตั้งแต่มากที่สุดไปน้อยที่สุด?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษามายาวนาน จึงมีความรู้ความสามารถในการสอนระดับประถมศึกษาเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนของท่านจัดให้มีการทำแผนการสอน (ครบถ้วนทุกชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์) หรือไม่?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนได้มีการจัดทำแผนการสอนครบถ้วนทุกชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์มานานแล้วปัจจุบันเพียงแค่มารับปรุงแก้ไขฉบับเดิมให้ดียิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : มุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองไหมคะ และมีวิธีกระตุ้นให้ครูจัดทำอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ให้ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำเองโดยให้จัดทำแผนการสอนให้ทันสมัยขึ้น แล้วก็กระตุ้นให้ครูผู้สอนจัดการสอนโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านใช้วิธีใดในการติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน?

ผู้อำนวยการ : ติดตามโดยการตรวจแผนการสอน แล้วก็การตรวจบันทึกการสอนของครู

ผู้สัมภาษณ์ : ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : ในบางประสบการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด เช่น วิชาศาสนาบัญญัติ เพราะว่าวิชาศาสนาบัญญัติเป็นวิชาที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวันมีการสาธิตการปฏิบัติ เช่นการเอาน้ำละหมาด การละหมาด เป็นต้น ส่วนวิชาอัลหะดิษจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยที่สุด เพราะส่วนใหญ่จะบูรณาการกับสาระอื่นๆ เมื่อรวมๆ แล้วก็อยู่ในระดับมาก

ผู้สัมภาษณ์ : ขึ้นอยู่กับวิชา แล้วก็เนื้อหาในการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ในด้านสื่อการเรียนการสอน ทางโรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้กับครูผู้สอนอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ครับ ทางโรงเรียนมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วมีสื่อประเภทใดบ้าง?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนได้จัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ รูปภาพ วีดีโอ เหล่านี้เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนเป็นอย่างมากอีกทั้งยังกระตุ้นครูผู้สอนให้ใช้สื่อการสอนอย่างคุ้มค่า เพราะการใช้สื่อในการเรียนการสอนจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : การใช้สื่อในการเรียนการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้นั้นท่านคิดว่ามีความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ประการใด?

ผู้อำนวยการ : สื่อบางประเภทมีความสอดคล้องกับกิจกรรมดีมาก บางประเภทอาจจะน้อย ทางโรงเรียนเองก็ปรับปรุงเรื่องสื่อในการเรียนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีการประเมินการใช้สื่ออย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ปกติแล้วไม่ค่อยได้ประเมินเรื่องการใช้สื่อมากนัก

ผู้สัมภาษณ์ : ถ้าจะให้ท่านให้คะแนนเรื่องการใช้สื่อท่านคิดว่าอยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : ปานกลาง เพราะว่าสื่อบางประเภทก็ไม่สามารถที่จะจัดทำหรือจัดหาได้เลย

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนหรือไม่?

ผู้อำนวยการ : มีครับ

ผู้สัมภาษณ์ : อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เช่น การละหมาดร่วมกันในเวลาเที่ยง ละหมาดซุฮรี จัดทำโครงการเข้าค่ายจริยธรรมและอบรมนักเรียนทุกคนทุกวันศุกร์ และการมีการประชุมผู้ปกครองด้วย

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมผู้สอนอิสลามศึกษาให้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ให้สอดแทรกในบทเรียนอีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้มีการละหมาดซุฮรีพร้อมกัน ณ ศูนย์จริยธรรมของโรงเรียน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : มากที่สุด

ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : ในส่วนของการวัดผลประเมินผลโรงเรียนของท่านมีการวัดผลประเมินผลอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และทางโรงเรียนได้ส่งเสริมในเรื่องนี้โดยการชี้แจงวิธีการวัดผลประเมินผลให้กับผู้สอน โดยผู้บริหาร และฝ่ายวิชาการอยู่เป็นประจำ

ผู้สัมภาษณ์ : ได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ในบางกิจกรรมมีการประเมินผลโดยการให้ปฏิบัติจริง เช่น การอาบน้ำละหมาด การละหมาด การท่องจำกุรอาน ประเมินโดยการสังเกต ใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการติดตามอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ก็ติดตามโดยการสังเกตบ้าง สอบถามบ้าง และมีการตรวจสอบทั้งครูผู้สอนแล้วก็นักเรียนด้วย

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนคืออะไร?

ผู้อำนวยการ : เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่จุดมุ่งหมายกำหนด

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด?

ผู้อำนวยการ : มีความเหมาะสมมาก

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่แดง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

อายุ 47 ปี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ประสบการณ์การบริหาร 4 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการตีความและกำหนดรายละเอียดของ
หลักสูตรหรือเปล่า?

ผู้อำนวยการ : มีครับ ผู้บริหารกับผู้สอนมีส่วนร่วมในการตีความและกำหนด
รายละเอียดของหลักสูตร ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยการมุ่งเน้นคุณภาพของ
ผู้เรียนให้มีความรู้ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติและทักษะเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรม และการอยู่
ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : มีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ให้
สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ผู้สัมภาษณ์ : ในการเตรียมการสอนท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการ
เตรียมการสอนไหม?

ผู้อำนวยการ : มีการเตรียมการสอนครับ

ผู้สัมภาษณ์ : ถ้าให้คะแนนท่านจะให้คะแนนการเตรียมการสอนของผู้สอนจาก
น้อยที่สุดถึงมากที่สุด ท่านจะให้คะแนนระดับไหนได้?

ผู้อำนวยการ : ระดับมาก โดยการปริกษารายละเอียดตามสาระสำคัญของหลักสูตร
จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน การวัด
และการประเมินผลตลอดจนการนำสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการจากที่ต่างๆ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนครบถ้วนทุกชั้นทุกกลุ่มสาระไหม?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนจัดให้มีการทำแผนการสอนและมุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเอง

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการจัดทำอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : กระตุ้นให้มีการจัดทำแผนการสอนเองโดยปรับตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม โดยการให้มีการจัดทำแผนการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ โดยให้ผ่านหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีการตรวจสอบแผนการสอนก่อน

ผู้สัมภาษณ์ : ต้องจัดทำแผนการสอนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนทำการสอนแล้วก็ให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้ตรวจสอบ

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วใช้วิธีใดในการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู?

ผู้อำนวยการ : โดยการตรวจแผนการสอน ตรวจบันทึกการสอนของครู

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ท่านจะให้คะแนนระดับไหนได้?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความรับผิดชอบสูงและมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเป็นที่เคารพของนักเรียน ครู และสังคม และเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาไหม?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้กับครูผู้สอน แต่ก็ไม่ครบถ้วนเนื่องจากขาดปัจจัยด้านการเงิน

ผู้สัมภาษณ์ : ปัญหาด้านการเงินมีส่วนสำคัญในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : มีสื่อประเภทใดบ้างที่ใช้อยู่?

ผู้อำนวยการ : มีหนังสือเรียน เครื่องเล่นVCD เครื่องขยายเสียง รูปภาพประกอบกิจกรรมต่างๆ เครื่องมือครู และเครื่องมือการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อหรือไม่อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ผู้บริหารมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนอิสลามศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นที่ไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่า สื่อการสอนที่ครูผู้สอนอิสลามศึกษานำมาใช้มีความเหมาะสมไหม?

ผู้อำนวยการ : สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนอิสลามศึกษานำมาใช้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา เพราะมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ เข้าใจได้ง่าย เข้าใจ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อหรือไม่อย่างไรคะ?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อ โดยการให้ครูผู้สอนบันทึกการจัดทำและการจัดหาสื่อ บันทึกการใช้สื่อ ให้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้สื่อในการเรียนการสอนอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้สื่อในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน เช่น การทำละหมาดพร้อมกัน การอ่านอัลกุรอานซูเราะฮฺยาซีนในช่วงเดือนรอมฎอน และช่วงบ่ายของทุกวันศุกร์และการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้สอนมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้าง ?

ผู้อำนวยการ : ส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นผู้เรียนทุกคนตามความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ตามธรรมชาติ โดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในทุกๆ รายวิชาและนำไปสู่การปฏิบัติ

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษา อยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนเป็นอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสถานศึกษา ต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินทั้งในระดับชั้น ระดับสถานศึกษา

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการวัดผลประเมินผลใหม่?

ผู้อำนวยการ : ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้สอนอิสลามศึกษามีการวัดผลประเมินผลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้เหมาะสม สอดคล้องกับสาระและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วทางกลุ่มผู้บริหารได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ผู้บริหารได้กำหนดแนวการวัดและประเมินผลโดยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่างๆที่จะทำให้สะท้อนให้เห็นภาพผลสัมฤทธิ์ และระดับความก้าวหน้าของผู้เรียน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการติดตามการประเมินผลของผู้สอนอย่างไรคะ?

ผู้อำนวยการ : ผู้บริหารมีการติดตามการวัดและประเมินผลของผู้สอนตามระดับชั้นเรียน แล้วได้นำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายในการวัดผลประเมินของโรงเรียนคืออะไร?

ผู้อำนวยการ : จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนคือ ประเมินดูความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นรายชั้นปี

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนอิสลามศึกษาอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : การวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความเหมาะสมมาก โดยการวัดความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยประเมินจากพฤติกรรม ความประพฤติ การเรียน การร่วมกิจกรรม โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินคือ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอนและพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแอแคว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

อายุ 50 ปี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ประสบการณ์การบริหาร 10 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ครูผู้สอนมีส่วนในตีความและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรบ้างไหม?

ผู้อำนวยการ : ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการตีความและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร แต่ได้มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแลกำกับ

ผู้สัมภาษณ์ : เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านเองมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ไหมหรือไม่อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนบ้านแอแควเป็นโรงเรียนคู่ขนานกับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ได้ร่วมกันประชุมวางแผนในการใช้หลักสูตร โดยเน้นทักษะการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผู้สัมภาษณ์ : ในส่วนของการเตรียมการสอน ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับใด? หากวัดเป็นระดับตั้งแต่มากที่สุดไปน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการ : การเตรียมการสอนต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดไป คิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนของท่านจัดให้มีการทำแผนการสอนอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : การจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอนนั้นทำเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ในส่วนที่ตัวเองสอนเท่านั้น โดยเน้นผลการศึกษาที่ได้สอนมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านใช้วิธีใดในการติดตามการจัดการสอนของครู?

ผู้อำนวยการ : ก็ด้วยวิธีการตรวจแผนการสอน แล้วก็การตรวจบันทึกการสอนของครู

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการจัดกิจกรรมการสอนอยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำความรู้สู่ภาคปฏิบัติ มีการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เช่น กิจกรรมละหมาด กิจกรรมคุอฮาญ์ กิจกรรมวันสำคัญ เหล่านี้เป็นต้น

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีการจัดซื้อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็นในการสอนอิสลามศึกษาไหม?

ผู้อำนวยการ : ก็มี แต่สื่อการเรียนการสอนก็ยังไม่เพียงพอ

ผู้สัมภาษณ์ : มีสื่อประเภทไหนบ้าง?

ผู้อำนวยการ : มีสื่อ ประเภทรูปภาพ ซีดีต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนในการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างไรบ้างคะ?

ผู้อำนวยการ : ส่งเสริมโดยให้ผู้สอนได้พัฒนาการใช้สื่อ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าสื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรไหม?

ผู้อำนวยการ : สื่อบางอย่างก็ยังไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนหรือไม่อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : มีการติดตามแต่ก็ยังไม่ต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์ : เท่าที่ติดตามแล้วท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนอิสลามศึกษาขึ้นอยู่กับระดับน้อย

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : โดยการให้ครูเวรประจำวันได้พูดหน้าเสาธงและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีการประชุมผู้ปกครองโดยขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่นวันสำคัญทางศาสนา

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้างคะ?

ผู้อำนวยการ : เน้นเสมอว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและได้ส่งเสริมให้มีการอบรมและพัฒนาตนเองตลอดเวลา

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษาต้องมีการปลูกฝังอย่างเป็นประจำ และอย่างต่อเนื่องตลอดไป การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนของท่านมีการวัดผลประเมินผลอย่างไรบ้างคะ?

ผู้อำนวยการ : การวัดผลประเมินผลควรดำเนินการตามสภาพที่แท้จริง ทางด้านความรู้และการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการการวัดผลประเมินผลอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : มีการส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาและพัฒนาตนเองโดยดูจากผลสัมฤทธิ์แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาตนเองและโดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางกลุ่มผู้บริหารได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ได้พัฒนาการวัดผลและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยเน้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาที่มีความรู้และประสบการณ์

ผู้สัมภาษณ์ : มีการติดตามอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ก็มีการติดตามอย่างต่อเนื่องโดยให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ติดตามและ
ตรวจสอบ

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนคืออะไร?

ผู้อำนวยการ : จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดผลประเมินผลก็เพื่อพัฒนาการเรียน
การสอนของครูที่มีประสิทธิภาพโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านคิดว่าการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนอิสลามศึกษา
อยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการเรียน
การสอนมาก ครูผู้สอนอิสลามศึกษามี การวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

อายุ 50 ปี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ประสบการณ์การบริหาร 9 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนร่วมในการตีความและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร
ใหม่?

ผู้อำนวยการ : ผู้บริหารจะกำหนดกรอบของหลักสูตรอิสลามศึกษาตามแนวทาง
ของหลักสูตรฟิรฎูอีนของสำนักกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและสำนักผู้ตรวจราชการที่ 12
จังหวัดยะลา โดยให้ผู้สอนร่างหลักสูตรกำหนดเนื้อหา ในส่วนของผู้บริหารจะตรวจสอบใน
ขั้นต้นสุดท้ายก่อนที่จะอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำกำหนดการสอน ส่วนผู้บริหารจะ
ตรวจสอบว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรหรือไม่

ผู้สัมภาษณ์ : ในการเตรียมการสอนท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนหรือไม่?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี เพราะส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอนและการเตรียมสื่อ

ผู้สัมภาษณ์ : ถ้าให้คะแนนท่านจะให้คะแนนการเตรียมการสอนของผู้สอนจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ท่านจะให้คะแนนระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : อยู่ในระดับมาก ประมาณ 4 ใน 5

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนครบถ้วนทุกชั้นทุกกลุ่มสาระไหม?

ผู้อำนวยการ : จัดให้ครูผู้สอนทุกคน ทุกสาระวิชา จัดทำแผนการสอนทุกวิชา ทุกชั้น

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการจัดทำอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : กระตุ้นให้มีการจัดทำแผนการสอนเองตามสภาพจริง ไม่ต้องให้สวดยุแต่ต้องสามารถนำไปใช้ได้จริง

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านใช้วิธีใดในการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูคะ?

ผู้อำนวยการ : โดยการตรวจแผนการสอน ตรวจบันทึกการสอนของครู

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ท่านจะให้คะแนนระดับไหนได้?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีปานกลาง (3 ใน 5) เนื่องจากครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่จบวุฒิศึกษาจึงขาดทักษะการสอนและการวัดผลและประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : วุฒิศึกษาี่สำคัญนะคะในการที่จะประกอบวิชาชีพครู?

ผู้อำนวยการ : ครับ

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนบ้านกฐา ส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างครบถ้วน

ผู้สัมภาษณ์ : มีสื่อประเภทใดบ้างที่ใช้อยู่?

ผู้อำนวยการ : มีวัสดุต่างๆที่ใช่ผลิตสื่อ สื่อเทคโนโลยี เหล่านี้เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อหรือไม่อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาใช้สื่ออย่างเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนอิสลามศึกษานำมาใช้มีความเหมาะสมไหม?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนใช้สื่อที่เหมาะสม เพราะต้องผ่านการตรวจสอบของฝ่ายวิชาการและผู้บริหารก่อนที่จะนำแผนการสอนไปใช้

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่ออย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อ โดยการตรวจสอบบันทึกหลังสอนและจากการนิเทศการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้สื่อในการเรียนการสอนอยู่ในระดับไหนคะ?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้สื่อในการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี (ประมาณ 4 ใน 5)

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมหลายๆวิธี เช่น ให้ครูผู้สอนทุกคนสอดแทรกในขณะสอน จัดกิจกรรมละหมาดร่วมกันที่โรงเรียน จัดบรรยายธรรมโดยวิทยากรจากข้างนอกเดือนละ 1 ครั้งและในโอกาสวันสำคัญ เช่น วันเมาลิด อีศเราะมียะรอจญ์ เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้สอนมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้าง ?

ผู้อำนวยการ : มีการแต่งตั้งให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษารับผิดชอบโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษา
อยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : ในระดับมาก ประมาณ 4 ใน 5

ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนเป็นอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตรด้วยวิธี 1. ออกข้อสอบต้องสอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวังตามที่หลักสูตรกำหนด
2. การวัดผลประเมินผลต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการของนักเรียนตามสภาพจริง

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการวัดผลประเมินผล
ใหม่ค่ะ?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการวัดผลประเมินผลตาม
หลักการเดียวกันกับกลุ่มสาระอื่นๆ

ผู้สัมภาษณ์ : กลุ่มผู้บริหารได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไร
บ้าง?

ผู้อำนวยการ : ได้กำหนดแนวการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
โดยการยึดผลการเรียนที่คาดหวัง

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีการติดตามการประเมินผลของผู้สอนอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ก่อนจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลต้องทำความเข้าใจ
โดยการประชุมร่วมกัน ในการออกข้อสอบจะต้องอยู่ในการควบคุมดูแลของฝ่ายวิชาการอย่าง
ใกล้ชิดและมีการวิเคราะห์ข้อสอบก่อนและหลังการใช้

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายในการวัดผลประเมินของโรงเรียนคืออะไร?

ผู้อำนวยการ : เพื่อวัดพัฒนาการของนักเรียนรายบุคคล เพื่อหาวิธีการปรับปรุง
แก้ไขและเพื่อตรวจสอบวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และเพื่อ
นำไปปรับปรุงแก้ไข

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านคิดว่าการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนอิสลามศึกษา
อยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : อยู่ในระดับมาก (4 ใน 5)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุไผ่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

อายุ 54 ปี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ประสบการณ์การบริหาร 23 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2

ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ผู้สอนมีส่วนร่วมกับผู้บริหารในการตีความและกำหนดรายละเอียด
ของหลักสูตรหรือไม่อย่างไร?

ผู้อำนวยการ : มีครับ โดยได้กำหนดและประชุมเพื่อวางแผน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
ไหม?

ผู้อำนวยการ : มี ก็มีการประชุมร่วมกันกับครูผู้สอนอิสลามศึกษาในการวางแผน
การนำหลักสูตรไปใช้

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับ
ใด? หากวัดเป็นระดับตั้งแต่มากที่สุดไปน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนของท่านจัดให้มีการทำแผนการสอน (ครบถ้วนทุกชั้นและ
ทุกกลุ่มประสบการณ์) และมุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองหรือไม่ และมีวิธีกระตุ้นให้ครู
จัดทำอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : จัดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนแต่ก็ยังไม่ครบถ้วน

ผู้สัมภาษณ์ : มุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองไหมคะและมีวิธีกระตุ้นให้
ครูจัดทำอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : มุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเอง กระตุ้นโดยการจัดประชุม
วางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการจัดทำแผนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านใช้วิธีใดในการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู?

ผู้อำนวยการ : ติดตามโดยการตรวจแผนการสอน แล้วก็การตรวจบันทึกการสอน
ของครู

ผู้สัมภาษณ์ : ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลาม
ศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : คิดว่าปานกลาง

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : ในด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุ
อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้กับครูผู้สอนไหม?

ผู้อำนวยการ : ไม่มี มีแต่วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : ส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาสอนโดยการใช้สื่อจะเป็นสื่อ
ประเภทใดก็ได้เพราะจะทำให้นักเรียนเข้าใจเร็วขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : การใช้สื่อในการเรียนการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้นั้นท่านคิดว่ามี
ความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ประการใด?

ผู้อำนวยการ : ส่วนใหญ่แล้วมีความสอดคล้อง

ผู้สัมภาษณ์ : ถ้าจะให้ท่านให้คะแนนเรื่องการใช้อุปกรณ์ท่านคิดว่าอยู่ในระดับใด?

ผู้อำนวยการ : ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคะทางโรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม
คุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนหรือไม่?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับ
นักเรียน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้ว ท่านมีการส่งเสริมผู้สอนอิสลามศึกษาให้มีการปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างจิตสำนึกนักเรียนสอดแทรก
ในขณะที่สอนและในกิจกรรมต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับไหน?

ผู้อำนวยการ : ปานกลาง

ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้สัมภาษณ์ : ในส่วนของการวัดผลประเมินผลโรงเรียนของท่านมีการวัดผลประเมินผลอย่างไร?

ผู้อำนวยการ : โรงเรียนได้จัดให้มีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่วางไว้

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วท่านเองมีส่วนส่งเสริมอย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลในการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้กำหนดแนวการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างไรบ้าง?

ผู้อำนวยการ : ทางผู้บริหารไม่เคยจัดประชุมเพื่อกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลแต่อย่างไรแต่จะแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการให้ดูแลในเรื่องนี้

ผู้สัมภาษณ์ : มีการติดตามอย่างไรบ้าง

ผู้อำนวยการ : ทางโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นกรรมการในการติดตามการวัดผลและประเมินผลของผู้สอนเริ่มจากวิธีการประเมินจนถึงการประเมิน

ผู้สัมภาษณ์ : จุดมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนคืออะไร?

ผู้อำนวยการ : เพื่อที่จะทราบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติตามความคาดหวังและจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียนและเพื่อให้นักเรียนออกสู่สังคมและอยู่อย่างมีความสุข

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านคิดว่าผลการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด?

ผู้อำนวยการ : อยู่ในระดับปานกลาง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ง

บทความวิจัย

พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

ชาติเราะห์ เจ๊ะแเว¹ และ อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

²Ph.D.(Education), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส เขต 2 ที่มี เพศ อายุ ระดับวุฒิทางการศึกษาสามัญ ระดับวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู ระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 5 คน 2) ข้อมูลเชิงปริมาณได้มาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนด้านต่างๆ ที่ทำการสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการทดสอบที่ค่าการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการยกเว้นด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มี เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสามัญ วุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู วุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

ส่วนครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกันโดยรวมมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูอิสลามศึกษาที่มีอายุต่างกันโดยรวมมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูอิสลามศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาต่างกันโดยรวมมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ครูอิสลามศึกษา พฤติกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนประถมศึกษา

Teaching Behaviors of Islamic Studies Teachers of Elementary Schools in Narathiwat Educational Service, Region Two

Shakirah Chewae¹ and Ibrahim Narongraksakhet²

¹Graduate student, Department of Islamic Studies, College of Islamic studies, Prince of Songkla University

²Ph.D.(Education), Department of Islamic Studies, College of Islamic studies, Prince of Songkla University

ABSTRACT

The objectives of this research are aimed at 1) To studying the behaviors of learning-teaching of the Islamic studies teachers in Elementary Schools, Narathiwat Educational Service, Region Two, in the aspects of instructional preparation, of activities, of using teaching aids, of ethical cultivation, as well as of evaluation; 2) To compare teaching behaviors of Islamic Studies teachers in Elementary Schools, Narathiwat Educational Service, Region Two, whose backgrounds in genders, ages, academic qualification, teaching professionals, Islamic studies qualification, as well as the teaching experiences are different.

The samples used in this study are 1) The qualitative data taken from the five elementary school directors, Narathiwat Educational Service Office, Region Two, are interviewed in depth; 2) The quantitative data through which the questionnaires taken from the eighty-six Islamic Studies Teachers of Elementary Schools were precisely conducted.

The research instrument used collecting data, interviews, and questionnaires, are divided into two parts. Part one: it concerns with general questions about the respondents. Part two; it deals with the behavior of learning-teaching Islamic studies. The statistics used in data analysis involve percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results of the study 1) Over all, the level of learning-teaching behavior of the Islamic studies teachers in Elementary Schools, Narathiwat Educational Service Office, Region Two, are at a high level in all aspects, except for the moral cultivation, it is in the highest level; 2) It is found that there are no statistical differences of teaching behavior of Islamic Studies teachers in elementary schools, Narathiwat Educational Service Office, Region Two, whose genders, ages, academic qualification, teaching qualification, Islamic Studies qualification as well as the teaching experiences are different.

There were no statistical differences of Islamic Studies Teachers in teaching behaviors with different genders. However, there were statistical differences at the level of .01 in the state of learning-teaching behaviors. There were no statistical differences of Islamic Studies Teachers in teaching behaviors with different ages. However, there were statistical differences in ethical cultivation at the level of .05 There were no statistical differences of Islamic Studies Teachers in the state of teaching behaviors with different Islamic Studies qualifications accept in the state of the instructional preparation which had the statistical differences at the level of .05

Keywords : Islamic Studies Teachers, Teaching Behaviors, Elementary School

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติ เพราะการศึกษาเปรียบเสมือนดวงประทีปส่องนำชีวิต เป็นประตูของความสำเร็จ และเป็นกุญแจแห่งอารยธรรม ดังนั้นจึงไม่มีประชาชาติใดในโลกอันกว้างใหญ่นี้ที่ปฏิเสธความสำคัญของการศึกษา เพราะต่างตระหนักดีว่าพวกเขาอาจจะดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขหากปราศจากการศึกษา ความจริงการศึกษานั้นไม่เพียงแต่จะมีความจำเป็นต่อมนุษย์เท่านั้น หากแต่ยังมีความสำคัญทางตรงและทางอ้อมต่อมัลลুকอื่นๆ ของอัลลอฮ์ ﷻ อีกด้วย (อิบราฮีม ณรงครักษาเขต, 2546 :1)

การได้รับการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนอย่างหนึ่งดังปรากฏในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กล่าวถึงสิทธิด้านการได้รับการศึกษาของบุคคลไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” การที่รัฐมุ่งเน้นให้การศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคคลเป็นผลเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9

(พ.ศ. 2545-2549) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม ความสำคัญของการศึกษาเป็นเรื่องที่ไม่มีผู้ใดปฏิเสธและการศึกษาได้กลายเป็นปัจจัยพื้นฐานปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิตความต้องการทางการศึกษาจากสังคมมีเพิ่มขึ้น ประชาชนเรียกร้องให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง รัฐและเอกชนพยายามที่จะสนองความต้องการการศึกษาโดยจัดการศึกษาหลายรูปแบบหลายระดับหลายประเภทพยายามเร่งรัดการขยายการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (อินตา ศิริวรรณ, 2544 : 2)

แม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ในประเทศไทยนับถือศาสนาพุทธแต่จำนวนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามก็มีอยู่ไม่น้อย ประมาณร้อยละ 10 หรือ 6 ล้านคน กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแถบจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูลและสงขลาบางส่วน กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 นับถือศาสนาอิสลาม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 169 อ้างถึงใน อามีเนาะ มามู, 2544 : 1)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกสาขาวิชาอิสลามศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติด้วยเช่นกัน ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ถือได้ว่าครูสอนอิสลามศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในการจัดดำเนินการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะว่าหน้าที่ของครูสอนอิสลามศึกษานั้นเกี่ยวพันใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรงหน้าที่ที่สำคัญของครูสอนอิสลามศึกษาคือ “การสอน” ซึ่งการสอนเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของครูสอนอิสลามศึกษา

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตราการมาเรียน อัตราการเลื่อนชั้นของนักเรียน ทั้งในจังหวัดปัตตานีและศรีสะเกษเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นนับแต่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการ (เอกสารแนะนำโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7), 2529 : 3 อ้างถึงใน ไพโรจน์ ดวงสุดา, 2530 : 3) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) ในปี 2528 โดยดำเนินการตามรูปแบบของโครงการนำร่อง จังหวัดปัตตานีและศรีสะเกษ ซึ่งในปีงบประมาณ 2528 นี้ เป็นระยะที่ 1 จะดำเนินใน 11 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จุดมุ่งหมายหลักของโครงการคือ การพัฒนาคุณภาพของการประถมศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและทัศนคติแก่ครูสอนและครูวิชาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนสามารถเลือกและใช้สื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ให้มากที่สุด
4. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนประถมศึกษาได้มีโอกาสรับประสบการณ์ตรงจากการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยความเสมอภาคและมีมาตรฐานการศึกษาที่ใกล้เคียง
5. สนับสนุนการบริหารการศึกษาในระดับประถมศึกษาทุกระดับให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาแห่งชาติ (คพศ.7) ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2528 ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา 2529 (คพศ.7) โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 124,932,000 บาท และปีงบประมาณ 2530 จะขยายโครงการออกไปยังจังหวัดที่เหลืออีก 44 จังหวัด และมีโครงการที่จะขยายไปในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ

เป้าหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของโครงการนี้ คือ มุ่งจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ฉะนั้นครูผู้สอนควรจะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของตนเองอยู่เสมอ เพราะจะส่งผลไปยังนักเรียน ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียนดีขึ้น การที่ครูจะทำการพัฒนาการสอนของตนเองได้นั้น ครูจำเป็นต้องสำรวจตรวจสอบพฤติกรรมการสอนของตน เริ่มด้วยการตรวจสอบพฤติกรรมการสอนจนถึงการประเมินผลการสอนพฤติกรรมการสอนนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยตัดสินความมีประสิทธิภาพในการสอน ผลการประเมินจะช่วยให้ครูได้เห็นภาพสะท้อนว่าตนเองเป็นเช่นไร ทำหน้าที่ได้ครบถ้วนและเต็มความสามารถหรือไม่มีส่วนบกพร่องและสมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้การเรียนของนักเรียนและการสอนของครูบรรลุเป้าหมายตามต้องการ

จากความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งเป็นแนวทางช่วยให้ครูผู้สอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษาดีขึ้น จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบแบบแผน ขึ้นตอน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาอิสลามศึกษา เป็นการชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา มีความตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมการเรียนการสอน มีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นราธิวาส เขต 2 โดยสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาว่ามีพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เป็นอย่างไร มีพฤติกรรมการเรียนการสอนใดบ้างที่ควรได้รับการช่วยเหลือหรือปรับปรุงแก้ไข อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการช่วยให้ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน รวมไปถึงผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอิสลามศึกษาสามารถปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาอันจะทำให้การเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ใน 5 ด้านอันได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 โดย จำแนกตามตัวแปร อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสามัญวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครูวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

2. สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มี เพศต่างกัน อายุต่างกัน วุฒิทางการศึกษาสามัญต่างกัน วุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครูต่างกัน วุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาต่างกัน และประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีพฤติกรรมเรียนการสอนแตกต่างกัน

3. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ทำให้ทราบพฤติกรรมเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาและทำให้ทราบพฤติกรรมเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครูต่างกัน ระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาต่างกันและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมเรียนการสอนแตกต่างกันหรือไม่ อีกทั้ง เป็นแนวทางให้ครูอิสลามศึกษาได้ตระหนักถึง

พฤติกรรมการณ์เรียนการสอนที่ดีพร้อมทั้งปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องทางอิสลามศึกษาได้หาทางปรับปรุงและพัฒนาการสอนอิสลามศึกษา

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์เรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

4.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

(1) ข้อมูลเชิงปริมาณ

ครูผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 86 คนจากการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan

(2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 5 คน

4.2 เครื่องมือในการวิจัย

(1) รูปแบบของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามดังรายละเอียด ต่อไปนี้

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อนำไปใช้กับผู้บริหารของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและด้านการประเมินผล การเรียนการสอน

แบบสอบถาม แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษา ใน ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียน การสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ สร้างขึ้นโดยคัดแปลงจาก ถนอม แสงบุญ (2548 : 142-148) ไพโรจน์ ดวงสุดา (2530 : 125-129) สุนทร มุสิกรังสี (2535 : 19-33) และอามีเนาะ มามู (2543 :166-177)

4.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสัมภาษณ์

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ จัดทำแบบสัมภาษณ์ อย่างมี โครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาทั้ง 5 ด้านที่ทำการสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำแบบสัมภาษณ์ที่ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 1 ครั้ง และนำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำออกมาใช้กับ ประชากร

การสร้างแบบสอบถาม

ก. ศึกษาเอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ หลักการสอนทั่วไป การสอนอิสลามศึกษา หลักการสังเกตการณ์สอนและปัญหาการเรียนการสอน อิสลามศึกษาของผู้วิจัยท่านอื่นๆ มาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

ข. กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ค. สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนฉบับร่างให้ครอบคลุม พฤติกรรมที่ต้องการทราบเกี่ยวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเรียนการสอนอิสลามศึกษานำ แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการ พิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

ประเด็นหลัก (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น นำแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชวิถี เขต 2 จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนที่ทดลองใช้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลปรากฏว่าแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 และนำแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพความเชื่อมั่นแล้วไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2551

แบบสัมภาษณ์ ช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2551

4.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นปัญหาแล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปราย

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางศึกษามัธยม วุฒิทางศึกษาวิชาชีพ วุฒิทางศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาจำนวนค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 วิเคราะห์โดย

1. หาค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ตามรายการพฤติกรรมที่กำหนดไว้
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดความกระจายของข้อมูล ของพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในแต่ละข้อและแต่ละด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าพฤติกรรมในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด คือ 1,2,3,4 และ 5 และเรียงลำดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ดังนี้

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best อ้างถึงใน สมศักดิ์ เรื่องสุวรรณและวีระดา ชูสิทธิ์าน, 2545: ระบบออนไลน์) โดยแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

1.00–1.49 หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.50–2.49 หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย

2.50–3.49 หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

3.50–4.49 หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

4.50–5.00 หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านเพศที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านช่วงอายุที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิการศึกษาสามัญที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิการศึกษาอิสลามศึกษาที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
4. ค่าการทดสอบที (t- test)
5. ค่าการทดสอบเอฟ (F-test)

5. ผลการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในด้านต่างๆ ดังนี้

ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีเพศอายุ ระดับวุฒิ การศึกษาสามัญ ระดับวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู ระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

2.1 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศชาย

2.2 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ของครูที่มีวุฒิทางการศึกษาสามัญต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

2.4 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครูต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

2.5 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการเตรียมการสอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีมีพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านการเตรียมการเรียนการสอนมากกว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

2.6 พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

6. การอภิปรายผล

จากการวิจัยพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการยกเว้นด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอามีเนาะ มามู (2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการสอนวิชาอิสลามศึกษาของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษา ตามทัศนะของครูสอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีและไม่มีวุฒิปริญญาตรีเห็นว่าในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของจูไร ซูร์กัย (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าระดับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่

ในระดับมาก ส่วนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรณีการ เนื่องจาก (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีพศึกษาภาคตะวันออก พบว่า พฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูวิทยาลัยเทคนิค โดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้านปฏิบัติพฤติกรรมในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินดา ทับจัน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือ พบว่า ครูผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวลี หันสมร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาพร หนูทอง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูเกษตรที่เื้อ้อำนวยการต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน พบว่า ครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการสอนที่เื้อ้อำนวยการต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุไรพร พานิชกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนและความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีการปฏิบัติพฤติกรรมการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 65) ได้กำหนดบทบาทของครูสอนอิสลามศึกษาทั้งในการเตรียมการสอนวิชาอิสลามศึกษาไว้ล่วงหน้า โดยให้ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ เตรียมสื่อและอุปกรณ์ กำหนดวิธีการประเมินผลตลอดจนเตรียมห้องเรียนและบรรยากาศและที่สำคัญที่สุดครูจะต้องจัดทำแผนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และยังกล่าวต่อไปว่า (2541 : 11) ในการสอนวิชาอิสลามศึกษาครูควรจะเน้นกระบวนการเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในกระบวนการต่าง ๆ เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จัดให้มีห้องสำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติศาสนกิจ เช่น ละหมาด และวัดผลและประเมินผลโดยใช้เทคนิคการประเมินหลายวิธีเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียนซึ่งสอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 ข : 220) ได้กำหนดภาระหน้าที่ของครูคือให้ครูเตรียมการการสอน ดำเนินการสอนโดยใช้เทคนิควิธีกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่า ด้วยภาระหน้าที่และบทบาทที่กำหนดให้ครูสอนอิสลามศึกษาต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาตั้งแต่การเตรียมการสอนไปจนถึงการประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย อีกทั้งกระบวนการต่างๆ ในการสอนที่ต้องเน้นให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง จึงทำให้ครูสอนอิสลามศึกษามีพฤติกรรมการสอนโดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 1-2) ได้กำหนดเป็นนโยบายให้การนิเทศการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและใช้การนิเทศ 100 % เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้หลักการสำคัญ 3 ประการ คือ มีการนิเทศอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งเน้นคือ โรงเรียนทุกโรงในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รับการนิเทศอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยได้กำหนดกรอบความคิดและนโยบายให้ผู้บริหารทุกระดับ กำกับ ติดตามให้เกิดกระบวนการนิเทศให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยนิเทศในเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้และจุดเน้นของแต่ละกลุ่มประสบการณ์และรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550: 2) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ร้อยรัดกัน ทำให้เกิดผลในการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น

การนิเทศอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และมีคุณภาพ อีกทั้งการให้ความสำคัญในการนิเทศภายในโรงเรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มี เพศ อายุ ระดับวุฒิทางการศึกษาสามัญ ระดับวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู ระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.ก. : 18) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องปฏิบัติในการนิเทศการสอน วิชาอิสลามศึกษา ก็จะต้องนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ต่อห้องเรียน โดยได้กำหนด แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารในการนิเทศ ด้านการนำหลักสูตรอิสลามศึกษาไปใช้ โดยจะต้องจัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อม ดำเนินการให้มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการสอน ด้านการเรียนการสอนผู้บริหารจะต้องนิเทศโดยวิธีต่างๆ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอน การประชุมปรึกษาหารือ และการสาธิตการสอน และกระตุ้นให้ครูทดลองวิธีสอนใหม่ๆ เป็นต้น และต้องพัฒนาครู เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา โดยวิธีการต่างๆ เช่น การสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เข้าอบรม ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการและศึกษาดูงานต่างๆ จึงทำให้ครูอิสลามศึกษามีความพร้อมในการเรียนการสอนตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกลิมผล และชัน (2550 : 118) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูอิสลามศึกษาที่มี อายุ การศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การสอน ต่างกันมีพรรณนะไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิทธิศักดิ์ เจ๊ะสารี (2536: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับ “ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ไม่พบข้อแตกต่าง ส่วนครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาสายสามัญ วิชาชีพครูและวิชาศาสนาต่างกันและมีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่พบความแตกต่าง

ส่วนพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีความกระตือรือร้นและให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าจึงส่งผลให้พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ดีกว่า และอาจเป็นเพราะภาระงานของครูเพศชายเพิ่มขึ้นทั้งที่เป็นภาระหน้าที่การงาน และภาระทางสังคม อีกทั้งเวลาเรียนไม่พอจึงทำให้ต้องรีบสอนอย่างรวดเร็วเพื่อให้ครบตามจุดประสงค์ที่วางไว้ และวิธีการ

สอนยังเป็นการสอนแบบเดิมๆ คือ บรรยายและอธิบายตามหนังสือ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกและง่าย จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ต้องลดหลั่นไปด้วย

พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีอายุต่างกัน ในด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี กับ ครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความแตกต่างกันโดยครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมมากกว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูอิสลามศึกษาที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีประสบการณ์การทำงานยาวนานกว่าครูผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี ทำให้มีการสั่งสมประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2521 : 225) ที่ได้กล่าวถึงความสามารถของมนุษย์ว่า ประสบการณ์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ซึ่งการแสดงความสามารถของมนุษย์นั้นมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์หรืออายุราชการ

พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาต่างกัน ในด้านการเตรียมการเรียนการสอนมีพฤติกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีมีพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านการเตรียมการเรียนการสอนมากกว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูอิสลามศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรีไม่มีความสันทัดในการเตรียมการสอน การจัดทำเอกสารต่างๆ รวมไปถึงครูอิสลามศึกษาบางคนจบสายสามัญ ทำให้ขาดความรู้ทางด้านอิสลามศึกษา อีกทั้งภาระงานในด้านการสอนและภาระหน้าที่ในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องรับผิดชอบงานโรงเรียนหลายอย่าง จึงขาดการเตรียมการสอนที่ดี จึงส่งผลให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มี วุฒิการศึกษาอิสลามระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านการเตรียมการเรียนการสอนดีกว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ต้องช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในวิชาอิสลามศึกษา เพื่อให้มีพฤติกรรมการสอนในระดับที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโอกาสต่อไป

2. เพื่อให้พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดีขึ้นและพัฒนาไปพร้อมๆ กันผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศควรรกระตุ้นหรือกำชับให้ครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศชายพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

3. ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการและศึกษาดูงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครูอิสลามศึกษามีความพร้อมในการเรียนการสอนตลอดเวลา

4. ควรมีการจัดอบรมครูอิสลามศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการเตรียมการสอนกับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี โดยให้มีการเตรียมพร้อมเป็นพิเศษ เนื่องจากหน้าที่โดยตรงของครูผู้สอน คือ การสอนจะเน้นจุดเริ่มต้นที่ดีของการสอน คือ การเตรียมการสอนที่ดีและมีคุณภาพ

5. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศควรมีการนิเทศอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและมีคุณภาพด้วยวิธีต่างๆ เช่นการเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอน การประชุมปรึกษาหารือและการสาธิตการสอน และกระตุ้นให้ครูทดลองวิธีสอนใหม่ๆ เป็นต้น

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการสอนวิชาอิสลามศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูสอนอิสลามศึกษา ตามทัศนะครูสอนอิสลามศึกษาในเขตการศึกษา 2

2. ควรศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอนของครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเพื่อที่จะได้ทราบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของครูผู้สอนอิสลามศึกษา
4. ควรศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกันในด้านต่างๆ ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งวิธีการแก้ไข
5. ควรศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโดยวิธีการอื่นๆ เช่น โดยการสังเกตสอบถามฝ่ายวิชาการ หรืออีกหลายๆ วิธีในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ม.ป.ป.. การศึกษาประสิทธิผลของวิธีสอนและสื่อการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____, สำนักงาน. 2541. คู่มือการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2537) ในหลักสูตรประถม ศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) : ฝ่ายโครงการพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประจำเขต เขตการศึกษา 2. อินตา ศิริวรรณ. 2544. พื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต. 2546. ประวัติการศึกษาอิสลาม. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์

- กรรณิการ์ เนื่องจำนง. 2541. “การศึกษาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีพศึกษาภาคตะวันออก”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินดา ทับจิ้น. 2546. “พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือ”. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมพล และชัน. 2550. “สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- ถนอม แสงบุญ. 2548. “พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วลี หันสมร. 2546. “การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาพร หนูทอง. 2544. “พฤติกรรมการสอนของครูเกษตรที่เื้ออำนวยการต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิศักดิ์ เจ๊ะสารี. 2536. “ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อามีเนาะ มามู. 2543. “ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการสอนวิชาอิสลามศึกษาของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุไรพร พานิชกุล. 2539. “พฤติกรรมการสอนและความต้องการพัฒนาตนของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ระบบออนไลน์

- สมศักดิ์ เรืองสุวรรณและวีรดา ชูติกราน. 2545. “รายงานการวิจัยสภาพการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 5”. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://www.inspect6.moe.go.th/praseart/report.htm> (20 สิงหาคม 2550)

หนังสือพิมพ์

- ฟาฏินา วงศ์เลขา. 2550. “ถึงเวลาต้องบูรณาการหลักสูตรสอนสามัญคู่ศาสนาให้มีเอกภาพ”, เดลินิวส์. 2 มกราคม 2551, หน้า 23.